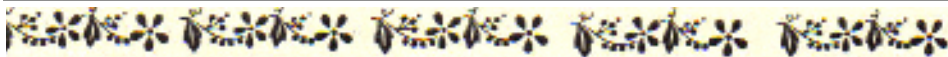

Kis

LANT

IRODALMI FOLYÓIRAT

Kondor Jenő

Esti séta

Hajad kalászos sugaraiban
az esti fák megremegtek
leveleik szúnyog-rezdülése
csókokat szúrt a kezednek

Szemed tört fények lázadása
múltad és jövőd keserve
s a méla fák karjaiba zárva
ujjaink görcsös szerelme

Németh Erzsébet

Ha nem lenne késő

elmondanám anyám,
milyen a tenger,
a hullámok íze,
fények lábnyoma a parton,
a bársony-mély homokban
fuldokló bogarak,
s a napernyők alól
milyen emberek beszédét hallom,
mily képet fog be
kíváncsi szemem
derékszöge a tájból,
mily ritmust ver szívemen
életem sámánja,
s rám hagyott magányod.

Ananké

*

Élni, megélni, túlélni -
ez a sorsunk.
És mégis elveszni -
hiába átkozódunk.

*

Ajtók és lelkek záródnak,
az ösztön hiába jelez.
Gyorsul és vágtat az idő,
a vészfékről lecsúszik kezéd.

Bíró László

Az valóság színpadán

napi üzletemben lelkem
tavaszát adom a fagyért
s hiszem hogy a Földön egyszer
talán majd valaki megért

ellentmondásos helyzet ez
nagy sikerem van most megint
a valóság színpadán a
sok csalódás csak rám tekint

a legtöbben szűken élünk
de közömbösség van bőven
gyakran kérdezem mikor lesz
fűtés a szívbeli kőben

Csukódik a végtelen

emlékszem Nagyszalontát a Kölesér szelte
azt is tudom Kolozsváron láttam a Szamost
múlándó a lét - gyorsfolyású sorsom partján
két hatalmas távoli part a múlt és a most

ritkán mulat az ember csődölnek lokálok
a robbanó gazdaság aknája bevágott
békeidőben is bombáznak a pénzügyek
lényükben az anyagi gond hatalmas tályog

néha láthatatlan betyárok fosztogatnak
több millió magyar törekeny és védtelen
a fagyos légkörben könnyen záródik minden
szegénységünkre rácsukódik a végtelen

Sárközy Vendel Gergely

Zacskósapkás tulipánok
Skizofrén vagyok?

A szoba ablakán át kinéztem az utcai kertkapura. A kékefelejcsék, nárciszok, tulipánok, jázminok és ibolyák bűbajos szírmait látva illannak szemsugaraim a postaládára. Fehérlik valami, hát ki-megyek megnézem mit hozott a postás? Nem levelet, mert A5-ös a méret, tehát nem A6-os. Mivel nincs leragasztva: nyomtatvány.

Megérkezett az a bizonyos hangszer, a Lant folyóirat, nagy örömömre. De hát valóságos bűvész a megalkotója.

Egyszerre A5-ös és A4-es!

Ha "útítársnak" viszem magammal, a zsebben könnyen elhelyezhetem, ha olvasom, kinyitom, akkor A4-es.

Ezekkel a kertemben viruló virágokkal nincs semmi baj. Ugyan, hát miért is lenne?! De egy virág mégis gondot okoz. Egy szerencsétlen tulipán. Pont egy tulipán okoz gondot? A többi meg nem? Igen ám ennek a színe okoz gondot. Olyan, mint mikor metszésekör a rózsa tövise megszúrja az ujjam, és az ereim drága folyadékát kívül a bőrömon látom. Igen csak tűzszínű. Ebből manapság talán még baj is lehet.

Elmentem a boltba, ugyancsak tűzszínű kerékpárral. Találkoztam az egyik ismerősömmel, és felhívta a figyelmemet, a kerékpár bepingálását illetően.

- Nem gondolod, hogy ebből manapság bajod lehet?!

Említést tettem neki a tulipánommal kapcsolatban. Mondtam neki, hogy egy kis zacskót húzok rá. Ami biztos az biz-

tos. Kérdezte:

- Nos, milyen színű zsákocskával "farsangolod" azt a szerencsétlen tulipánt-ot?

A parkban tömkelegével virítanak a pity-pangok. Olyanok, mint a kikerics. Ám nem irígyek, mint az emberekre hasonló élőlények. hát ezekre mutattam...

Egy közeli kertben tíznél is több ilyen szerencsétlen színű tulipán virít. A gazdájának sok kis zsákot kell varrnia, nehogy gondja legyen a virágok ilyen jellegű virulása miatt.

Gondoljunk még egy régi szekérkerékre, amelynek csak az agya létezik, és körbe a "faküllőire" az iménti tulipánok lennének ecsetelve. Talán baj lenne belőle? Lehet-séges! Abban az esetben, ha az ő "küllői" közötti központi rész differenciált!

Namármost foglalkozzunk a matematikával. A négy alapművelet közül az egy mínusz eggyel. Tehát a szekérkerékagy küllőiről sorra vonjunk le a pingálást, és ha most nincs időnk erre, akkor rajta marad. És ez olyan nagy baj?!

Ha az én logikám szekérkerékének "agya" normálisan működik, nem skizofrén, nem csinállok ilyesmiből ügyet. No, de ez csak én vagyok, és nem jelentek valakit. A sok "okos" között?

Ismét találkoztam ismerősömmel. Már jó barátomnak is mondhatom. Rögvest kérdezett:

- Mi a helyzet azzal a piros kerékpárral? Üzemel még? Ki mersz menni az utcára vele?

- Hát, mostanában nem igen.

- No, ugye, jó lesz vigyázni!

- Jó, de mostanában azért járok vele keveset, mert elég gyorsan leenged a belső gumi. Nem akar menni sehová.

Mintha csak azt mondaná: "Én itt maradok Európában"... Még a kerékpárnak is van annyi kerékpáragya, hogy itt Európában üzemel.

- Ő is tud gondolkodni. Tudja, hogy hol vannak az újtjai, amelyeken járattják, míg mások csak a szájukat - így az ismerősöm.

Manapság az aggaszt, hogy az egyik kertés ház tulajdonosa sok piros muskátlit tart a házánál, ráadásul az emelet-ráépítésen, így messziről is látni. Lehet, hogy nem kell félnie. Az iskoláit még a piros szín alatt végezte, és most csak egy kabátfordítás, így nem kell félnie semmi szín alatt. Sőt az egyszerű kétkező nép saját pénzén taníttatta, hogy "csináljon önmagának" egy jó lelkű, okos vezért, aki majd vezeti a népet a "Kánaán" felé. De fizetőszköz céljára föltalálták a papírzsebkendőt, /a beintéses karjelzést/... Az ismerősöm megkérdezte:

- Mit szól ahhoz, hogy amott, annál a kis büfénél is piros muskátlik díszelnek.

- Annak a büfének a vezetője még fiatal, annak a felöltője még nem lehet régi, azon még nincs egyetlen egy fordulat sem. Ha az ő helyében lennék, a muskátlikat citrommal keresztezném.

A vérnek zöld színűnek kellene lenni, hiszen ez a szín is az élet jele, ha megszűnik a földön a ZÖLDVILÁG, az ember és az állatvilág is megszűnik.

De mindenki saját maga tudja a saját illatszertartását és színvilágának szervezését, amilyen virágot szakít, olyant szaglászik.

Magyari Barna

A csönd zselatinja

tudat-vízből ábránd habot ver
a halandó - de bármit remélsz
naponta szemezget belőled
az idő-csőrű falánk egész

kit nem hevít az öröm tüze
azt a csalódás hozza lázba
önmagától is szembe köpve
lépked az ember megalázva

sokmilliárdan mentek már el
s hogy mi az élők legyünk többen
nem hántanánk a halál-háncsot
csak matatnánk a lét-örökben

éjjel gyorsabban köt a lélek
s amíg a költő versét írja
szobámban megdermed a semmi
a csönd-kocsonya zselatinja

Torz tükör

bolyhos tűnődésből
gombolyítok szépet
álmok fonalával
varródik az élet

énem önmagában
csak a magány váza
lényed árama az
mely férfitvé rázza

szúr a szőrös hiány
a csönd is egy tüske
s mint a korrupt világ
torzít sorsom tükre

Magyari Barna

Az ember cucca

Kiadta a Tevan Kiadó 2004-ben, a könyvnapra.

A költészet sokszínű világában már nagyon nehéz valami újat, egyénit kitalálni, mert egyesek szerint már minden ütem, rím, versforma fel van találva, és így minden költő valamelyik elődjét utánozza. Van ebben némi igazság, de nem kell feltétlenül hinni benne. Különösen akkor nem, ha olyan versekkel találkozunk, mint amilyeneket Magyari Barna ír. Könnyű az ilyen költészetet besorolni a groteszk kategóriába, mert sok szóösszetétele különös és szokatlan, de ha nem a szóösszetételekre figyelünk, hanem a háttérben finoman megbúvó mondanivalóra, és a vers stílárís felépítésére, akkor a komoly és nehéz problémák különös megjelenítésének leszünk részesei.

Már a kötet címe "Az ember cucca" is erre inspirál. Nézzünk néhány idézetet az előbbi megállapítás igazolására: "de lehet-e hazát váltani egy távkapcsolóval", "a kiskirályok újabb jogart kapnak", "a gazdagságnak trónbeszéde van", "csillog pénz-őfelsége", "befejezetlen remény az ember", "öntörvényeinktől lassan lazul a /civilizáció celláin a rács /. Ebből a néhány idézetből is láthatjuk, hogy az ember, a társadalom, a hatalom megjelenítése súlypont Magyari költészetében. Van, ahol valóban groteszk vagy szatirikus képekkel éri el a kívánt hatást, de legtöbb esetben a pontosan megkomponált mondanivaló kerül előtérbe: "fogócskázunk itt /akár a gyermek /mindannyiunkat /a végzet kerget" "az elevenek / szüntelen fogynak /csak a végtelen /tűnik nagyobbnak" írja "Az ember cucca" c. versében.

Költészete egyedülálló a magyar irodalomban. Kifejezőmódja utánozhatatlanul magán hordozza a különös szókapcsolatok ötletes kombinációit, irodalmi rangra emeli az amúgy versbe beilleszthetetlen szavakat, olyan mesteri fogásokkal, hogy észrevétlenül a költészet részévé válnak. Kortárs irodalmunk kikerülhetetlen velejárója a "magyaris" költészet. Szerelmi és társadalmi lírája legtöbbször komoly és fegyelmezett, de néha a mulatságos és a gunyoros hangot sem nélkülözi versei.

Verseiben mázsaház a filozófia, a tudós találmányokat báláz, szopogat az elmúlás, álmokat varrunk magunkba, rohadt krumplicsagú pince az agyunk, ilyen és hasonló kifejezések teszik egyedülállóvá líráját.

A finom erotika és a szellemes testiség szókincsét olyan ízes és színes szóképekkel tűzdeli meg, hogy a naturalitás nem válik brutálissá, hanem a szerelem természetessége dominál érzéseinkben, amikor szerelmes verseit olvassuk: "nézlek s nyálnedveimből sororja /gyújtózsínóirjait az élvezet /repül blízod szoknyádtrotil helyett /betűkkel robbangat a képzelet" : "tüzes érintésektől izzik a test a lélek /mellkasok kemencéiben a hő egyre nő /a valóság is képes kisütni valamit /az élmények kenyerében élesztő a nő"

Nagyon nehéz ilyen rövid írásban érzékeltetni Magyari Barna költészetének lényegét, de az "Ember cucca" c. kötetét olvasva, egy olyan lírai világ részesei leszünk, ahol nem csöpög fejünkre a túlzó költőiesség, ahol nem esik a fejünkre, az erőltetett izmusok göröngye, tehát nem az unalom dominál.

Németh Dezső öreg vagy már!

N.László Endre

Ha megtagadnám

Ahol csak gazdagként ember az ember,
ahol a szegény már hinni sem mer,
ahol a testvér már nem testvérem,
ahol a kutyák nyalják fel vérem,
ott kár volt hinnem
az Emberségben!
Ahol kedvesebb a fekete bárány,
ahol az igazság nem más, csak hátrány,
ahol az anya vágyik a sírba,
ahol az Isten elbújik sírva,
Ott hiába éltem,
Ott hiába égtem,
s kár volt hinnem
az Emberségben...
És mégis, és mégis ez az én Népem!
És mégis, és mégis ez az én Hazám!
És belehalnék,
ha megtagadnám!

Több a soknál!

Ne tagadjátok:
Volt elég
göthös pojáca- nemzedék
gőgös rabszolga-nemzedék!
Emberhúst szántó indulat,
és tömlöcök és börtönök,
hazugság ég és föld között,
Volt elég
és van elég!
Pállott szájú kis istenek
itt járnak ma is köztetek,
mondanak ezer közhelyet:
hideget és meleget
Ne tagadjátok:
Volt elég
és van elég!

Fejfák

Az utak végére csak
az árnyak jutnak el,
fejfáink hideg-rideg
kilométerkövek,
egyformák, némák
és névtelenek...
Testünk porát
széthordja a szél.

Sem a madarak
rajzát az égen,
sem a hangyák
futását a fűben,
sem a halak
újtját a vízben
nem értettük meg,
nem értettük meg.

Mefe-mefe-mefkete

Pepita pendelyben
és pornográf pongyolában
gyere el értem,
te púderes protoplazma!
Szeretkezés közben
majd beszélek neked
az elburzoásodott bélférgekről,
titkolt extraprofitról
neuraszténiás és nikotinmérgezős
paraszt-
költőkről,
mert
elegáns kis élethalálharc dül itt,
angyalom,
a bolsevikellenes bolsevisták között.

T. Ágoston László

Menedék

Elégedett mosollyal nézte a heverőn szendergő asszonyt és rábólintott a magában megfogalmazott, régóta formálódó gondolatra. Bárki bármit mondjon is, a külvilág bántalmaival szemben csak egyetlen módon lehet védekezni; a belső béke, a minden hatástól független harmónia megeremtésével. Már akinek megadatik az a képesség, hogy a köznapi hajlamból művészetté nemesítse a szerelemet. A test és a lélek szerelmét. A legtöbb ember képtelen erre. Születésétől a haláláig könyököl, tolaakszik, versenyt fut valamiféle elérhetetlen célért. Sebeket oszt és sebeket kap, gyűlölködik és minden erejét megfeszítve vermet ás másoknak, míg nyakát nem szegi az általuk vájt veremek valamelyikében. De az is lehet, hogy a magáéban. Egyre megy.

Amíg fiatal, azt hiszi, minden kihívást el kell fogadnia, s ha törik, ha szakad, győznie kell. Neki nyílik minden virág, rá vár minden viadal, és megállás nélkül csak szakítania és taposnia kell. Taposni fölfelé a legyőzötteken, míg följuthat oda, ahol már csak egyedül áll és szédül a neki faragott talapzaton. Már bánja, hogy senkit se hozott magával az egykori hú társak közül. Akit mégis, arról meg kiderül, hogy mégse annyira hú, s talán nem is annyira régi, mint gondolta. Lehet, hogy csak az alkalomra vár, hogy a mélybe lökje, s ő szakítson és taposson tovább.

Pedig az összes élő közül egyedül az embernek adatott meg az átlényegülés képessége. Csak vele osztotta meg Isten

a teremtés tudományát, hogy a maga számára magából teremtse meg a mennyországot és a poklot. A mennyországot a szerelemben, a poklot meg az utána való hasztalan vágyakozásban. Az összes többi csak kellék, díszlet, mellékszereplő egy mindhaláláig tartó színjátékban.

A többség mellékszereplőnek születik, és soha nem jut tovább az egy - két szavas szerepeknél. Dadogva csetlik - botlik, és fogalma sincs, hol követte el a hibát, ami miatt képtelen továbblépni. Pedig csak egy láthatatlan húr kell hozzá, amelyik mint az eolhárfa húrja felfogja és visszahangozza a szél apró rezdüléseit. A lélek a másik lélekét. A társét, mely megzengeti. És akkor együtt repülnek, szállnak elérhetetlen régiókba csillagok, naprendszerek fölött egy olyan dimenzióban, ahol már nincsenek formák, nincs hatalma a gravitációnak. Csak színek léteznek, hangtalan hangok, és a súlytalan beteljesülés. Csak akarni kell, csak érteni és érezni... Semmi másra nem figyelni, csak rá. Lám, milyen sima a homloka. Az arca is üde, szinte hamvas, mint az érett barack a hajnali fényben. Akár húsz évvel ezelőtt. Talán ő is erre gondol álmában, talán ő is emlékezik, talán ugyanezt érzi. Talán? Nem. Biztosan. Különben értelmét veszti az egész. Az egész, amit szerelemnek nevez az ember. Az összetartozás, a végső menedék.

Mióta az eszét tudja, mindig ezt kereste. Nem az efféléit, nem a hasonlót, ezt. Pont ezt. A kizárólagosságot, az összetéveszthetetlenséget, az egyetlen bizonyosságot. Az egyetlen, a miatta, érte anyagba öltözött szellemet, aki miatt neki is anyagba kellett öltöznie. Aki nem egy a sok hasonló közül, hanem az egyetlen, az ön-

magáért való. Akit ha megérint, még így húsz év után is átjárja az ereit a tűz, és ellenállhatatlanul vonzza magához, mint mágnes az elrozsdált vasat.

Leírt néhány vargabetűt, mire rátalált. Rég volt, s ami addig volt, nem is fontos. Csak előjáték volt az életéhez. Furcsa előjáték. Már nem remélt, csak az ösztön hajtotta tovább. A vadászösztön, meg a csakazértis dacos fövetése, hogy ő sem alábbvaló a többinél. A társak zsvijaja hajtotta tovább. A társaké, akik zajos biztatással követték, míg tőle remélhették a baksist, s szó nélkül az út szélén hagyták, mihelyt más fújta a trombitát. "Állj félre, öreg vagy már! - mondták - Mit akarsz itt ötvenévesen? Manapság már a negyvenes is vén. Menj Isten hírével, amerre látsz!"

Csak ő maradt, az édes társ, az aggódó reménység. Csak ő hordta a mosolyát a kórházi ágyhoz, s magába fojtotta a rossz híreket. Az orvos a vállát rándította; köznap eset. A szív néha kihagy, a tüdő koptott, a pánik meg újkori divat. Mit tehetünk túl az ötvenen?

"Gyógyítsa meg!" - így az asszony. Mire az orvos: "rokkantnyugdíjas így is lehet..."

S ha lehet, hát lett is. Távolság a világ rop-pant zajától, a régi kollégáktól, a magukat barátnak nevező egykori társaktól. Senki se kereste, s ő sem keresett senkit. Ketten ültek a szobában; ő, meg a süket csönd. A félig leeresztett redőnyű ablakok mögött csupán arra kereste a választ, hogy meddig még, s mi végre? De nem volt válasz, s az se, aki adja. Az asszony olykor vitakozott vele, amikor értelmetlennek nevezte ezt az egész cirkuszt, amit egyesek világnak, meg emberi társadalomnak neveznek. Máskor

csak elfordult és a zsebkendője sarkával elmorzsolta a kicsorduló könnycseppeket.

Hetek, hónapok teltek el így, már egy év is, hogy csak az orvosi rendelőig ismerte az utat. Elég volt arra gondolnia, hogy egyedül kellene átkelnie a zebrán, máris elfogta a furcsa szédülés, s a homlokán lecsordult a hideg verejték. Már az is kivételes alkalomnak számított, ha hosszabb ideig megállt az ablak előtt, s megnézte az úton elmenőket. Olykor az asszony hívta oda, hogy valami érdekeset mutasson neki. Kezdetben felbosszantotta a dolog, mondván, hogy mi köze neki azokhoz, s mi köze az egész kinti világhoz? Egyszer, s mindenkorra végzett velük. Aztán egyre kevésbé vonakodott, mert az asszony mindig gyengéden megsimogatta, s neki egyre jobban esett ez a simogatás. Később már ő is megsimogatta az asszonyt, s ez is jólesett, hiszen tetszett neki.

Egyik éjjel azt álmodta, hogy szerettek. Máskor is volt már ilyen álma, de ez valahogy egészen más volt, mint a hasonló álmok. Egybeolvadt a testük, és mintha egyetlen lényként repültek volna ismeretlen fények felé az ismeretlen dimenziókon át. Amikor fölébredt, megcsókolta a feleségét, és újra átvillant rajta az a különös, ismeretlen fény. Ugyanaz az asszony ébredezett mellette, akivel este álmra hajtotta a fejét, valahogy mégis más volt. A mosolyában volt valami biztató, valami földöntúli cinkosság, mintha ő is ugyanazt álmodta volna.

- Meg akarok gyógyulni - jelentette ki határozottan a férfi. Ugye segítesz nekem?

- Hát persze, hogy segíték, azért vagyok

-mondta az asszony. - Ki segítene, ha nem én?

- Neked akarok meggyógyulni.

- Tudom.

- Azért, mert...

- Én is, te vén pernahajder. Különben nem sírtam volna annyit titokban.

- Délután elmehetnénk abba a kis moziba, ahol régen... Tudod... Ne félj, most nem leszek rosszul. Lehet?

- Hát persze. Ha megvan még...

Megvolt a régi mozi. Igaz, egy kissé átépítették, de székek voltak benne, és sötétben pergett a film. A vásznon sorjázó képekből nem túl sokat láttak. Nem is azért mentek oda. Mire újra felkapcsolták a villanyt, két mosolygós szemű ember sétált ki a nézőtérrel egymás kezét szorongatva, mint a tinédzserek. Az asszonynak kissé összekócolódott a frizurája, a férfinak meg enyhén gyöngyözött a homloka,

Kovács István József

A küzdelem

"Az élet értelme a küzdés maga"
Oly szép, okos e Madách-i gondolat,
De akkor szép igazán a küzdelem,
Ha a küzdésben is jól érzed magad.

Kecskemét, 1995.

Kovács István József

Álom-kavalkád

Álmomban a tűz, a víz,
a szelek, mind birokra keltek,
fergeteges nagy zúgással
fákat döntöttek, házakat sepertek.

Kapaszkodni sem tudtam
sodort az ár-fantáziám... éjjel,
valaki megsegített...,
szárnyaim nőttek, felemeltek a szél-
lel.

Öklömnyi kis porcelán nyulak
ugráltak, s makogni kezdtek,
egy tarka macska vonyítva felsírt,
a baglyok, a verebek s egy rétisas
körtáncot lejtve énekeltek.

Megmozdult fent a hegy s a völgy,
lavina zúdult, sziklák görögtek,
a tavak, a folyók medrűkből kiléptek,
az emberek egerek lettek,
a sudár fenyők és a csemeték
mind-mind a halálba meneteltek.

Kecskemét, 1991. VIII.

A siker

A siker a cél kielégülése
Az eredmény a megvalósulás
Sikerélmény maga a küzdelem
A munka, a tett, és az alkotás

Kecskemét, 1995.

Hans-Guido Klinkner

versei

Nyomok a szélben,

(Spuren im Wind)

irdatlan felhővárakhoz
vezetnek.

Mégis kékben úsznak el,
mielőtt te gondolatban
útra kelnél.

La Pampa, 2000

Egyre szűkebb

(Immer enger)

egyre számosabbak lesznek a liftek,
egyre szélesebbek az utak,
egyre komfortosabbak a menedékházak,
egyre nagyobb az étlap választéka.
Egyre szűkebb lesz a hegyek világa,
a magányt és múzsát keresők számára.

Az erő gyökerei

(Die Wurzeln der Kraft)

Mint a fivéreim, olyanok nekem a fák,
recsegő szavaik bizalmasak télen,
lombjaik suttogó szavai tavasszal,
áradó levélcsevelyük nyári szélben,
parázsló színorgiájuk az őszi napban.

Gyökereik egyazon földből
merítik az erőt,
amelyen én is járok.

QI-GONG

A kelő nap fényében
kőszürke férfi.
Lebegni látszik
a föld és a menny között.

Daruszárnyként
mozduló karjai
lerázzák magukról
a ketrecszűk éjszakát.

Lépést lépésre apróz,
majd a kozmikus
Energia földjén
kezdetét veszi az ősi tánc.
A Mennyei Béke
Temploma előtt.

Peking, 2001.

(Bayer Béla fordításai)

Lévai Wimmer Mária

Falevél

*fényciráda cirmosodik
a tócsa tetején
szirmosodik még a fényben
álmodó levél*

*báméskodik csudálódik
az égi tükörben
ráhajol a hajnali ég
mégis boldog itt lenn*

Bayer Béla

Mint az indiánok

Amikor A kacér gilisztához címzett körüti csehó átzónázott az Emlékezések tavának túlpartjára, a skribler épp Lüdiában időzött. Bacchus és a lóvá tett Pán nyomdokain. Dunántúli dallamokat döncölgetett, a'la pannon pinceszerek. Bizsergette az ének, a borok parazsa szította vágy, hogy mindezt otthon elmesélje. Szerelmes honai mindig hálásan hallgatták. Azok is, akik azért tértek be ide, mert rugalmas volt a munkaidejük és azok is, akik keresve sem botlottak munkába. Szociális érzelmű jupik és elracionizált állású melósok. Zugivók, kurvák és bohémek. A kacér gilisztában virágzott a demokrácia. A leányka soha sem lett pimpós és nem vált savanyára a bikavér sem. Rendje volt a helynek, rituáléja. Otthon melegével számúzta a magányt. Valakiket mégis irritálhatott ez az idill, mert felszámolták. A köz (a plebs!) megkérdezése nélkül. Galádul, akár az "élt cuculizmusban." Tették ezt akkor, amikor ő, a skribler, nem volt odahaza.

*

Farida lapjával nem számolt, de annál jobban örült neki. A levélszekrényét elhavazó reklám kacat közt akadt rá. Az életjel Mainzából érkezett. Üzenetében a "várlak" terminus volt a legnyomatékosabb. Egy félcédulán Lídia tudatta, hogy új baráttra tett szert és, hogy a skribler ne orroljon rá, ha többé nem jelentkezik. Mosolyognia kellett. Nem úgy az időzésen, ami a kerületi Adóhivataltól jött.

"Legkésőbb négy napon belül" tegye tiszteletét. A postai kézbesítő sajnálatát fejezte ki, hogy érkezett pénzét csak a Főpostán veheti át. Néhány meghívó zárta a küldemények sorát.

*

Egy fémesen csengő apró tárgy hullt ki még a paksamétából. Pattant néhányat a kapualj kövén, azután megadóan elcsendesült. A skribler lehajolt, hogy megnézze, mi hozta rá majdnem a szívbjajt. A lakáskulcsa volt, jobban mondva annak egy másolata, ami hagyományosan Grétikénél hetelt. "Csak nem utazott el? - ötlött eszébe -, vagy tán ő is gavallérra lett?" Sietség nélkül cuccolt fel a lépcsőn. A bőrdíjét a belépőben hagyva lépett a konyhába. Az asztalon "szalon növényei" várták. "Itt valami áruulás történt - jegyezte meg -, aminek tisztázása nem várathat magára!" Az ajtót be sem téve lépett ki a gangra. A néni ablaka sötét volt.

*

Délelőttje kilincsfényezéssel kezdődött. A Fiskust hamar letudta, adóhátraléka sem volt jelentős. Az ott kapott csekket a Főpostán landolt. Felvette pénzküldeményét és befizette az adót. Komótosan, akár egy megtört csinovnyik. A sorban állások miatt sem morgolódott. Hálás volt Lídiának, hogy stornózta magát. Farida motozott gondolataiban. Az "amour passion", amit iránta érzett. Kifinomult érzelmi kapcsolatuk. "Vajon ha meglátogatom?" Nem volt bátorsága tovább gombolyítani a szálat. Ezt követően a skribler, egy nevenincs kifőzében ízenincs pacalt evett, ami még meg sem "kendőzhette" A kacér gilisz.-tában egykor elfogyasztottakat. Savanyú-

nak találta a leánykát is. Spontán elhatározása, hogy a házi nénivel kávézik, kis híján meghiúsult. Egy görkorcsolyás suhanc elsodorta. Mire feltápáskodott a fiú elfüstölt.

*

Grétike úgy ment el, mint az indiánok. Megérezte, hogy érkezése van. A szalon-növényeknek inniuk adott és "visszaszár-masztatta" őket, a lakáskulcsot a levél-szekrénybe dobta. Megtisztálkodott és felvette villamoskalauzi egyenruháját. Pacsulis pomádét "rakott fel", hogy azután a minden élők útjára lépjen. Arra, ami messzebbre vezet a rákosi remiznél. Nem búcsúzkodott, nem is nézett vissza. Tudta, hogy a tűnt egű lelkek körtáncában ő lesz a legkisebb angyal. A skriblert egy másod unokahúg "értesítette". Egy szia és egy "hogyan tetszik lenni?" között. A koszos lépcsőház obszcén graffitije alatt. A "tegnap temettük" már lakása küszöbén érte utól.

*

Arra, hogy Grétike távozása fájt neki jobban, vagy az, amikor maga kötött útlatput, bizonyossággal már nem emlékezett. Kitérőlte lajstromából az idő. A skribler révetegen bámulta a kikerekült történetet. Mint ahogy anno, Horatio. Félelemérzete végképp elillant. Mire felesége hazaért, már újra ízlett neki a villányi burgundi.

Szántó Ilona

versei

Meditáció

Versek, vagy ki tudja mik voltak
Rímfüzérek, asszonyiszült sóhajok
De ringattak, mint egy vonat
Fénylettek, ahogy a sín ragyog

A reménytelen szerelem

Felemel a napkorongig, éget
Bevallanám, de szégyen
Szívemből sarjadó hófehér virág
Nem látod virulását, sem hervadását

A csendes es

Különös éltet susogás
Millió parányi koppanás
Csatornában a víz csobogása
Buborékok tiszavirágzása

A szél

Hozol, viszel felhő sátrát
Borzolsz erdő t, frizurákat
Futóhomokot repítesz
Kánikulában hűsítesz

Vera Hewener

A magány pillantásai

(Die Blicke der Einsamkeit)

A magány pillantásai
gúnyáimba kúsztak.
Az elhagyatottság csúcán
ők az egyedüli bizalmasaim.
Társaságukban hideg angyalok táncolnak.

Szárnyaikkal felém intenek,
csábítják a testem, kövesse őket.
Nem vagyok már egyedül, tudom,
ők várnak engem.

Kék nyomul a szobámba

(Blau drängt sich in meinem Zimmer.)

látom a mennyezetet, amit nem tudok áttörni,
érezem minden egyes kövét.

Létem egy meghatározhatatlan térben lebeg,
lélekidegenül, már nem érzékelem magam.

A lázadók útjai lesre futnak.
A maradó nyom istállósza gról árulkodik.

(Bayer Béla fordításai)

Katona Brigitta

Gondolat Őszi napfényben

... csak álom marad
a tenger
a fény széttörte
kristálypalotád

fejed lehajtva
megváltó halálra vársz...

Katona Brigitta

Szétfolyt kép

Szétfolyt kép
színes éggel
viharelőtti késsel.
Lángoló vörös földön
lázadva állnak a fák.
Minden az utolsó csatára kész.

A horizonton némán
hajt fejet a nap,
s színes fellegei
sátorába bukik...
Szétfolyt kép,
színes ég,
vihar előtti kék:

minden elmúlik.

Pillanatnyi csönd

A dolgok magyarázhatóvá
szelídülnek,
arcod is egyszerű,
szelíd lesz...

Pedig elfordult már
a földtől a nap,
a tengerek széllel
harcolnak.

Századvégi összeomlás
készül az égben,
de a pillanatnyi csöndben

mégis ott, ott van az Isten.

Lelkes Miklós

Kanadai erdők

Kaskötő Istvánnak

Milyen lehet a kanadai erdő?
A magyarnál, úgy gondolom, sötétebb.
Benne fenyegetőbb a végtelenség,
s felette fényteltőbb a csillagének?

Aki fáradt, ott is mesére vágjuk:
házacskára szíves mézeskalácsból,
s a kályhaközei meleg duruzsára,
amit lángszoknyás remény átvilágol?

...és a vizek? A nagy tó-óriások
mint emelnek vállukra fényt és árnyat?
...és rajtuk más a piros nyugtalanság,
mint Balatonon alkonytánc-varázslat?

A lélek ott is álmodón magányos
mire megérik, s szomorú a Szépség?
S ott is annyi saját-zsebéig-látó
tülekedő, ki önérdékkal néz szét?

Túl sok a kérdés? Talán igazad van,
és azt hiszem, úgyis tudom a választ:
a Szépség telt rejtőző félelemmel,
s mindenütt úr aranyborjú-imádat.

Amit kerestem, az nincsen sehosem:
annyira vágyott, tisztaarcú Holnap,
amely közeit hoz át a végtelenből,
s minden búcsút szebb kezdettel ragyogtat.

Az erdők, persze, sötéten is szépek
és olykor tréfás hangok áthuhognak
félelmeinken, s majdnem elfelejtjük,
hogy sehol sincsen nyugodt álmú holnap,

mert tájain a felfordult világnak,
könnycseppesnek, sebeink mélyén láz van,
tele égő, fájó kérdőjelekkel,
magyarhonban éppúgy, mint Kanadában...

Este volt

Este volt, hömpölygött a Nagy Folyam:
az Idő. Partján meghúztam magam:
el ne sodorjon bánat-pillanat
hideg közönyű csillagok alatt.

Tűnődtem: miért van velünk, velem
ez a sejtekbe rejtett félelem,
a rab törvény, hogy semmi sem szabad,-
s űz a Folyam végtelen árnyakat?

A volt-közei már olyan messze volt!
A beteg holdra lázféher hajolt.
Rádöbentem: az Örök Este ez
s békéjénél nincsen félelmesebb,

amíg élünk...de él-e, aki él?
Vagy benne csak Anyag mozog, remél,
szeret, gyűlöl, vágyódik és lemond
s csupán a Szív hisz mást, álombolond?

Este volt, hömpölygött a Nagy Folyam:
az Idő. Partján meghúztam magam
és félelmemből gúny szólt, s hallgatott, -
és mosolygott egy álmodó halott.

Kulimár János

A költő jussa...

"Szabadság, szerelem..."
ezt kérte
jussaként a költő.
S élete lett
e két elem:
mindkettő tündöklő.

Egyszer forradalmak
szikráin
pattant az égig,
máskor öröknek hitt
szerelmek gyertyáit
égette végig.

Indult, ha rámosolygott
csábosan Kírké, vagy
ha hívták jó szelek.
Kalandjait máig őrzi
"ezernyi" vers
és az emlékezet.

De az "elhagyott"
isteni asszony, holt szívében
örökre ott pihen.
Júlia örök,
mint távoli dallam
egy nyáresti,
fénytelen vízen.

Már nem csípi arcát
a "hús dunai szél"
s nem fárasztja a távol.
Egyetlen bánata
van csak: "az eldobott
özvegyi fátvol."

"Szabadság, szerelem..."
ezt kérem én is,
egyre ezt!

Minden nap, mely felettem átzúg:
szívemnek szegzett
célkereszt.

Rudnai Gábor

Kancsal rímek

Fitnesscenter

Izom-
üzem.

Szatír

Matatós
mutatós.

Mámor

Idült
idill.

Kettős ügynök

Köpő
kopó.

Dívány

Procc
priccs.

Loch Ness-i szörny

Tavi
teve.

"Átváltoztatjuk" Szalon

Loch Nessz-
fitnessz.

Rubint Ágnes

Teremtés nélkül

ma csupán álmodozott
az ezüst csepp a falombokon
semmit nem teremtett
fakó arcáról sírt a Semmi

most nyugalom öleli
összeomlott szívét
új dalok nem dobbantják
új napok nem altatják

csendben ébred a fénnel
elveszett percét ringatva
melyről vágyakozva mesélt
a tenger mély álmát hallgatva

Fény karján

Fázott az éj
levetette álomruháját
s könnyeiben csillogott
halvány fény karján

Hajnallal ébredt
felriadt álmából
megcsókolta a Napot
s tűzben szerte-izzott láng arca

A tegnap könnyeiben

elveszett dalokat
már nem vár szívem
halott lelkemben
nem támasztok félelmet
minden elveszendő élet
a tegnap könnyeiben sír
hisz rabul ejtett a sajnálat
s vágyódtam a csendhez

Rudnai Gábor

Inkognitó

Az a nők-bálványa szépiú
egy életen át hűséges marad
Ilonához, a daloló nevűhöz,
csak a halál küszöbére érve
zavarja meg sztoikus nyugalmát
az utolsó, elsöprő szerelem.
Minden halott fölött az ő szava harangoz.
Az a kockafejű poéngyáros
nem játszhatja el a hegedűszólót,
fejébe nézhetsz, mégsem ismered.
Szobra alatt ülhetsz a kávéházban.
Az a fekete-sápadt ifjú titán
csak a fiában él tovább,
az lesz a spártai hírhozó.
Esti, Kanicky, Sárkány.

Mit is rendeljünk? Kis irodalmit?
Nektárt és ambróziát?
Vagy csak szódát - dupla buborékkal?

Rangrejtve élünk, álruhás királyok,
földi porhüvelyt öltött istenek.

6. nemzedék

Nektek: 1909. szeptember 10.

Nekünk: 2001. szeptember 11.

S.O.S. Válasz fizetve,

VAKBELET...SÜRGŐSEN...KIVETETNI!

Baráti Molnár Lóránt

Világnak világa**Kilenc**

Valahonnan, messzi keletről
Indultam én is, mint ős-táltos,
Úzött sors-szél, jöttem végekről,
Fölöttem már csend-madár szálldos...

Ajtón ablakon bár zörgettem,
Sehol sem fogadtak be engem,
Fáradt lábak hordozzák testem,
Vad szél fú; tudom kísér átka...

Fájó magányom vitt, vitt tovább,
Csak éltem, hittem és szerettem.
Sötét madár, - fölöttem kiált...

Az életem lassan leélem,
Versem légyen szebb világ álma...
(Merre vagy: világnak világa?)

Tíz

Valahonnan, tán messzi keletről
Indultam el én is, mint ős-táltos,
Úzött sors szele, jöttem végekről,
Fölöttem már csend madara szálldos...

Sok ajtón ablakon bár zörgettem,
De sehol sem fogadtak be engem,
Fáradt lábaim hordozzák testem,
Fú a szél, a kegyetlen: elátkoz...

Botra-támasztott magány visz tovább,
Lássátok! - éltem, hittem, szerettem!
És ha nincs tovább, nem az én vétkem.

Sors-vert élet volt, amit leéltem,
Versem mégis egy szebb világ álma,
Mert bennem élsz: világnak világa...

Tizenkettő

Előző életemben messzi keletről
Indultam valaha lóháton, - ős-táltos,
Magyar sors, költő sors: jöttem a végekről,
És fölöttem immár csend madara szálldos...

Ajtón és ablakon hiába zörgettem,
Mindenhonnan bizony elkergettek engem,
Fájnak már az utak, kín viszi a testem,
Kegyetlen, karmos szél dunnyog csapkod, átkoz...

Botra-támasztott magány visz egyre tovább,
Lássátok, feleim, éltem és szerettem,
Ha véget ér az utam, nem az én vétkem...

Égig érő fának lehullott virága
Ez a vers, talán lesz szebb világ szép álma...
(Velem élsz, velem halj, világnak világa...)

Baráti szonett mesterhármasát /9,10,12 szó-
tagra/ a Honfoglalás c. film "Ahol a fák égig
érnek" c. betétdala ihlette. (Zene: Demjén
Ferenc, szöveg: Koltay Gergely.)

**A BÁCS-KISKUN MEGYEI KÖLTŐK ÉS
ÍRÓK IRODALMI LAPJA**

A JELEN-LÉT

várja írók és költők alkotásait!

Alapító főszerkesztő:

VÖRÖS JÓZSEF

6000 Kecskemét, Lóverseny u. 23.

Tel: 76/475-068

Lévai Wimmer Mária

Körforgás

Íme, ez a nyár: fényáradat...
Ragyog a Nap arany korongja, -
- Alatta pacsirta énekel,
Hajnal jön, új pirkadat...

Megérkezett, és fény-lobogó
Csattog a szélben. Jön üzenet:
- Ébredjetek! A nagy csend felett
Madárkiáltásoktól zeng már

A virradat. Madár-utakon
Langy-szellő lován vágat felénk
Nyár tündére, virág ruhája

Lobog a kék éjben, s az éj
Lassan elmúlik, tűnik sötét...
/Körforgás: tavasz, nyár, ősz és tél.../

Nagy L. Éva

Bogárnyi fényvel

Muzsikál a tücsök,
részeg, ledér ma az este.
Imbolyogva jár a fény,
lépésed követve.
Csendben követ Téged,
mint tolvaj a társát,
hátad mögött oson,
nehogy mások lássák.
Fény kellene, fény, fény,
e bűnös világnak,
az élet színpadán,
ripacszkodó, gőgös
statisztáknak.
Muzsikál a tücsök,
neki van még lelke,
s a szentjánosbogár
világít felette.
Én is botorkálok,
e sötét éjszakába,
egy kis fényt szeretnék
vinni e világba.

Kondor Jen

Kilenc kislány

Folyó partján csónak szárad,
nap perzseli a nádszálat.
Kilenc kislány szalad arra:
átmennének a túlpartra.

Selymes a víz, ring a csónak;
zordul támad nagy fuvallat:
- Itt az orkán! Zúg a hullám!
Jó Istenem! Gondolj már rám!

Búzavirág fejét hajtja,
harmat könnye szárad rajta.
Könnyel ázik a víz tükre:
- Koporsónk vagy mindörökre.

Vérarany a Nap sugára,
lecsurog egy bús f zféra,
bús f zfének harmat-ága
hajol kilenc sírfejfára.

Németh Dezső

Rege

Meotis tavától hoztam el néktek
a messzeség legszebb üzenetét.
Ott az alánok mindig ünnepelnek;
nádsípon szólnak gyönyörű zenét.

Szarvasok délcegen járnak a réten,
kies erdőkben, büszke ormokon.
Távol sajog ott vad sólyomszemekben
s Enett ölében sír a fájdalom.

Az élet fáján ikergyümölcs termett;
ők elhozták a nagy madár szavát...
Az isten által reánk testált tervet,
hogy hősi karddal nyerjünk új hazát.

Nimród, aki Noé unokája volt,
büszkén nézett két herceg fiára:
egyik szívében a sólyom vére folyt,
a másik lelke az egek villáma.

Egy napon aztán tűnt királyi ünő,
Hunyor és Magor utána vágtak,
de messze érve a két bős üldöző
gyönyörű szép lányokra találtak.

Nyeregbe kapva elragadták őket,
s szaporodtak boldogságban élve:
bejárva sztyeppét, erdőt, hegytetőket;
jutottak el Vízköz vidékére.

Szarvkürtök hangjával küldték el innét
a messzeségnek lelkük óhaját,
hogy visszavegyék Attila örökét
a rég elvitt ős magyar hazát.

Gyógyít a dal és megsebez

szóvarázs

sámánok kitépelt nyelve
hallgat Magna Hungária
“isa pour ec homu vogymuk”
sebzett ajakkal kiáltozom

Sárközi Árpád

Az égre emeltem távcsöveimet

Az égre emeltem távcsöveimet,
mint Kepler az újkor hajnalán,
hogy farkasszemet nézzek
az évezredekkel:

Földre hozzam az égi titkokat!

Tanúja legyek a napfoltok,
protuberanciák belső rejtékének.

Az üstökös /ök / utáni úri sötétségnek,
a feketelyukak - kagylótitkainak,
amelyek önmagukba rántják
önnön fényüket.

Aztán leszakítok a fámról egy barackot,
forgok a Földemmel egy-két évszázadot,
- a titkot megosztva veletek -
magam is elporladok!

Kondor Jen

Nagyapám

Fölötted zsolttáros Isten
koszorúdon méhecske tánca
Torkunkba nyelt könnyek veled
s az agyagos föld ráncos zománca

Penyige, 1991, márc. 9.

A **Lant** Irodalmi Folyóirat
előfizetési díja egy évre: 1500,-Ft.

A **Lant Irodalmi Klub**
tagsági díja egy évre: 500,-Ft.
Ez magába foglalja a művek
gondozását és közlését.
Előfizetni postautalványon lehet a
szerkesztőség címére. A lap évente
hat alkalommal jelenik meg.

Kis **LANT**

IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
Németh Dezső
Lant

1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Telefon/Fax: 277 5309

Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás

www.kislant.hu
lantklub@interware.hu

ISSN 0865-8633

Penyigei Ballada

Ezerkilencszázötödik évbe
Kilenc kislány belehalt a vízbe
Beleültek a hajó orrába
Elmerültek a Szenke habjába.

Szatmár megye Penyige községe
Kilenc kislány belehalt a vízbe
Szenke vize, száradj ki, apadj ki
De sok anya könnyét te csaltad ki.

Kilenc kislányt viszi a víz, viszi
Édesanyja a partjáról nézi
Gyere anyám, ne hagyj belehalni
Gyenge testem a hálnak megenni.

Gyászba borult Penyige községe
Kilenc kislány halva fekszik benne
Kilenc kislány, mint a letört rózsza
Édesanyja jajszóval siratja.

Utas, nézz be a temetőkertbe
Kilenc kislány nyugszik egy szélébe
Isten veled kilenc letört rózsza
Szép csendesen nyugodjál a sírba.

*A ballada 1905-ben keletkezett. Talán az
utolsó népballada. Penyigén ebben az
évben fulladt bele kilenc kislány a Szenke
vizébe.*

*/Közre adta Kondor Jenő költő, aki Penyigén
született. Kilenc kislány c. versében ő is
megénekelte a tragédiát. 18. old./*

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.